

GELOVEN GAAT VERDER

BARBARA MERTENS

Donderdag 20 februari 2020

Stafmedewerker bij TAU-
Franciscaanse spiritualiteit

“DE WAARHEID VAN DE STILTE....”

Het getuigenis van Barbara Mertens, waarmee de 20ste reeks van GELOVEN GAAT VERDER – GETUIGENISSEN VAN MENSEN op donderdag 20 februari dit jaar in Huize Astrid begon, werd door heel wat aanwezigen als een authentiek en voor hen ook deugddoend getuigenis omschreven.

Zoektocht

De reden was vooral daarin gelegen, dat ze zich in het verhaal van Barbara herkenden: het verhaal van een gekwetst mens op zoek naar heling, het verhaal van een jonge vrouw op zoek naar haar identiteit en op zoek naar een zinvol leven. Wie daarbij duidelijke concrete antwoorden verwachtte of een duidelijk zicht op de aard van het innerlijke verwond zijn, ging dan wellicht maar half voldaan naar huis. De (halve) voldaanheid werd dan veroorzaakt door het bij wijze zeer boeiend relaas over haar zoektocht en vooral door het getuigenis over een aantal mensen die ze op die zoektocht ontmoet heeft. Daarvan steken er duidelijk twee met kop en schouders boven de anderen uit: de Italiaanse jezuïet Paolo Dall'Oglio en de Syrische priester-monnik Jacques Mourad.

Paolo Dall' Oglio, eredoctor van de KU-Leuven, stichtte in 1992 een gemengde en oecumenische kloostergemeenschap in de gerestaureerde ruïnes van het Deir Mar Musa al Habashi-klooster zo'n 80 kilometer ten N van Damascus. Barbara verbleef er een tijdje en ervaaarde er de kracht van de woestijn, de zinvolheid, de schoonheid en de waarheid van de stilte, waarin men de confrontatie met zichzelf niet uit de weg kan gaan, de stilte die een leegte graaft, door niets op te vullen dan alleen door God. Paolo stelde haar een vraag die de confrontatie met haarzelf inleidde: “Waarom ben je hier?” Hij gaf haar bij het afscheid ook een duidelijke boodschap: “Je hebt iets te doen!” Maar wat, diende ze zelf te ontdekken. In juli 2013 werd Paolo gekidnapt door militanten van Islamitische Staat. Over zijn verder levenslot is niets geweten.

Jacques Mourad werd in 2015 vanuit zijn klooster Mar Elian (50 km ten ZW van de Syrische stad Homs) gedurende vijf maanden gegijzeld door Islamitische Staat. Op het moment dat zijn gijzelnemers hem de keel gingen oversnijden legde hij – zo getuigde hij aan Barbara – zijn leven volledig in handen van God. Deze overgave vervulde hem met een inwendige totale vrede. Men liet hem toch leven.

Een islam die ons uitdaagt

Barbara beschouwt het in ieder geval als een element van haar zending het verhaal van Paolo en Jacques te brengen, hun streven naar verzoening en dialoog. Ook wil ze laten horen dat er een totaal andere islam bestaat dan deze van Islamitische staat. Verder wil ze het netwerk dat hulp biedt aan Syrische christenen ondersteunen. Nog voor haar verblijf in Syrië was Barbara in contact gekomen met de moslimwereld toen ze mocht meewerken aan een inburgeringsproject. Er werden haar door moslimvrouwen vragen gesteld over het christelijk geloof en de christelijke geloofsbeleving. De ontmoeting met die vrouwen en hun vragen maakte haar bewust van haar geestelijke armoede maar liet eveneens een vermoeden ontwakken dat er in het christelijk geloof ook een rijkdom verborgen moet liggen. Haar zoektocht kan ze dus bijgevolg duiden als het zoeken naar de rijkdom van het christelijk geloof. Daar heeft Barbara evenwel nog geen duidelijk zicht op.

Franciscus van Assisi

De interreligieuze contacten brachten haar opnieuw naar de Islamwereld en ditmaal naar Egypte en Damietta, de plaats waar Franciscus van Assisi in 1219 sultan Malik al-Kamil ontmoette. Die historische ontmoeting doorgronden betekende voor Barbara de belangrijke kennismaking met de spiritualiteit van Franciscus en Clara van Assisi. En deze kennismaking openbaarde haar het geheim van het 'succes' van die wonderbare ontmoetingsbekwaamheid van twee mensen die in hun geloof een grote trouw aan de dag legden en waarlijk ook God zochten: 1) men mag de confrontatie met eigen kwetsbaarheid niet uit de weg gaan; 2) men moet het leren uithouden in armoede en leegte en 3) men kan pas de ander ontmoeten (en jezelf) als je ontdaan bent van alle ambitie. Als medewerkster van de Tau-gemeenschap wil Barbara die wijsheid in ieder geval ook beleven en doorgeven.

(Pr. Dirk voor GGV)

Als de Andere je op weg zet.

Barbara Mertens

Een zoektocht vanuit een existentiële nood en een verlangen naar heling.

Rumi : De wonde is de plaats waar het licht binnenkomt en Leonard Cohen:
There's a crack in everything, that's where the light gets in.

Het evangelie van vandaag : de Mensenzoon zal moeten lijden

Geen gemakkelijke kindertijd, vorm van leegte, armoede bij de ouders, wel bijzondere ontmoetingen meegemaakt. Er was een verlangen naar iets heel anders. Wel was ze chiro-lid en leidster, allerlei activiteiten, reizen met ouders, drukdoende ... Maar er was dat verlangen naar stilte, afzondering midden die onrust. Was op Erasmus in Angers, ontmoette er Marokkaanse studenten, moslims. Dit gaf te denken over haar eigen zin-geving. Wat te doen? Studeerde verder, volgde intercultureel management, later geschiedenis aan de universiteit. Vond een job binnen rond inburgering van vreemdelingen in Antwerpen. Zinvol werk. Er werd een nieuwe groep gevormd in Kiel met vooral goed opgeleide moslims die hun geloof authentiek beleven. Hielden de ramadan en hadden het over zelfcontrole, solidariteit met de armen , dit riep vragen op over haar eigen geloof en eigen diepgang. Het was een beetje thuiskomen. Ze hielden haar een spiegel voor. Ontmoeting met een sterke moslima Fatma die kanker had, vergezelde haar naar de moskee toen de vrouw er niet meer op eigen kracht heen kon, ondervond haar eigen spirituele armoede, dit bracht haar ook bij haar eigen christelijk geloof dat ze wel meekreeg maar niet meer veel mee deed (ouders niet-praktiserende katholieken, zussen afgehaakt)

(Volgde wel eens mindfulness, yoga, soefi-meditatie...)

Trok in 2009 naar een woestijnklooster in Syrië (ivm stage intercultureel management, 2,5 maand) en ontmoette daar de Italiaanse Jezuïet Paola (geboren in Rome 1954) die de harmonie tussen christenen en moslims wou bevorderen (studeerde Arabisch in Libanon) in Dei Bar Moussa, een bestaand kloostergebouw dat nieuw bestemming kreeg. Op Stille Zaterdag : in tranen, gegrepen zijn, confrontatie met zichzelf in die omgeving was sterk, weet: ik zal elk jaar Pasen vieren, de ervaring trekt ook barsten in de bolster rondom haar. Paola , een imposante en tegelijk tedere man weet de toegangspoort tot het hart te

vinden, is een getreinde mensenkenner, gaat de dialoog aan, zegt tot haar : met jou wil ik spreken, wat brengt je hier? Ze opent haar hart. Zijn laatste woorden aan haar: “Essaie d’ y croire”

Paolo Dall’Oglio wordt in 2012 het land uitgezet maar komt nog op clandestiene wijze terug binnen, in juli 2013 ging hij naar Raqqa om te bemiddelen tussen de islamitische militieën en de Koerden, sindsdien geen nieuws meer over hem gehoord. Syrisch katholieke priester, medebroeder van Paolo, Jacques Mourad : ook belangrijke ontmoeting. Hij werd gekidnappt door Jihadisten, naast hem in de auto zat Moeder Maria ...Toen hij het mes op de keel werd gezet door de beul zei hij “ Dieu, ai pitié avec moi”, de beul liet het mes vallen en liep in paniek weg, ervaring van slachtoffer en beul als gelijken.

Bij haar terugkeer naar België is niet gemakkelijk, er was ook pijn en verdriet naar boven gekomen, ze had hulp nodig, verbleef in Hof van Zevenbergen in Ranst, rauwe periode meegemaakt, veel loslaten, de vraag: wie ben ik? Het gevoel doorploegd te worden, genezing moet ook “gebeuren” en vraagt tijd, wachten, de band met de natuur wordt belangrijker, de bewogen ziel laat alle pijn naar boven komen. Dan toch ook de roep van de wereld. In 2013 bij vriendin gewoond, soort opstaan maar nog met krukken ahw, Syrië-beelden kwamen dan, geraakt maar ook op zoek naar informatie, het ondervinden van de negatieve beeldvorming rond Islam in eigen land, en de verdwijning van Paolo beweegt haar ook om in gang te schieten, naar de andere toe. Zelf kan ze niet bidden, ze gaat iconen en landschappen schilderen (deed kunsthumaniora), in de abdij van Roosenberg (Waasmunster) is er de vredeswake voor Syrië, er is een Assisi-reis, de TAU, de Armoede van Franciscus en Clara... Stafmedewerker van Tau. Dan is er slecht nieuws ivm haar gezondheid (erfelijke aandoening) die haar weer bij de afgrond brengt, gesteund door de geestelijke begeleidster Clara : het uithouden in de leegte, in de crisis, volledige ontvankelijkheid, armoede ervaren, ook in jezelf, eindigheid omarmen... Lezend in de geschriften van Clara: ontdekking dat juist de zachtheid en de zorg in die armoede genezend zijn, hulp voor wie in nood is, in de leegte van je kwetsbaarheid gaan staan, is ook de weg naar vrijheid. Van plan het boek ‘Amoureux de l’ Islam’ van Paolo Dall’Oglio te vertalen in het Nederlands Nu: gelukkiger dan ooit, heeft 2 benen om op te staan (Paolo en Franciscus)

Taizé lied

Zingen van het Weesgegroet in het Arabisch

(notities Rika Delafontaine)

Donderdag 19 maart 2020

LUC VAN GORP
Voorzitter Christelijke Mutualiteit

ZINGEVING EN GELUK
De radicaliteit van het evangelie ter inspiratie

Luc Van Gorp (1966) is gehuwd, woont in Houthalen samen met vijf opgroeiende kinderen. Hij studeerde verpleegkunde, filosofie, theologie en management (KU Leuven, Oxford University en Vlerick Management School). Hij werkte tussen 1996 en 2015 achtereenvolgens in opleidingen verpleegkunde en vroedkunde als stagebegeleider, bibliothecaris, docent en departementshoofd. Van 2010-2011 leidde hij een onderzoek naar Ethisch Leiderschap. (KU Leuven UCLL)
Hij is altijd werkzaam geweest op het kruispunt van onderwijs en werkveld. Hij combineerde een loopbaan in het hoger onderwijs met het voorzitterschap van het Wit-Gele Kruis van Vlaanderen (2008-2015) en bestuursmandaten in organisaties rond onderwijs, zorg en welzijn. In 2015 werd hij aangesteld tot voorzitter van de Christelijke Mutualiteit.

Uitspraken van Luc

Hij getuigt vanuit de radicaliteit van de evangelische boodschap, waarbij wij ook vandaag samen op zoek gaan naar het honderdste schaap dat aan zijn lot wordt overgelaten. 'Wat er ook gebeurt in het leven van mensen, welke fouten iemand ook maakt, dan nog scheppen we kansen voor mensen om er vol bij te horen.' 'Als sociale verzekeraar, sociale beweging en sociale onderneming wil CM-GEZONDHEIDSFONDS een keurmerk zijn voor alle mensen zonder onderscheid.'